

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

สาขาเกษตร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 30 ก.ย. 59)

SOD: เป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรคุณภาพแบบครบวงจร

สถานะการดำเนินงาน

ไม่มีปัญหา มีปัญหาบางเรื่อง รมั้ดระวัง วิกฤติ

• อ.ต.ก. มีแนวโน้มผลประกอบการขาดทุนต่อเนื่อง จากการที่ไม่มีรายได้จากโครงการตามนโยบายรัฐบาล จึงเห็นควรให้อ.ต.ก. วิเคราะห์สถานะการดำเนินงาน ความคุ้มค่าของการดำเนินงานในอนาคต รวมถึงจัดทำแผนการบริหารให้องค์กรอยู่รอด ในกรณีที่ต้องมีการจ่ายค่าเช่าที่ดินให้กับร.ฟ.ท. เพิ่มมากขึ้นถึงเท่าตัว เพื่อป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่องที่จะกำลังจะเกิดขึ้น

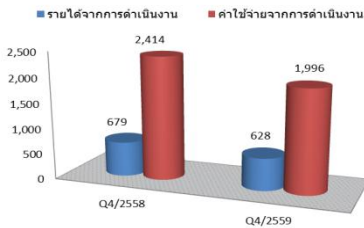
ข้อมูลทั่วไป

สังกัด : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการ : นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ
กรรมการผู้แทน กค. : นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช
รองอธิบดีกรมสรรพากร
ผู้อำนวยการ : นายกมลวิศิษฐ์ แก้วแฝก
CFO : นางสาวสุนันท์ สันธิเดช
จำนวนพนักงาน : 389 คน
Website : www.mof.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

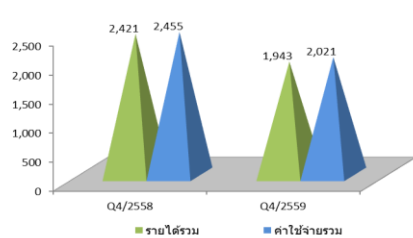
รายได้ ค่าใช้จ่าย จากการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

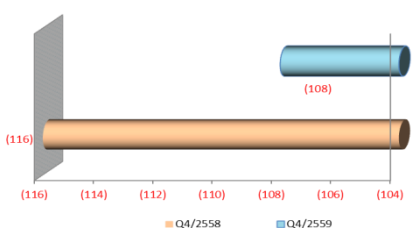
รายได้รวม ค่าใช้จ่ายรวม

หน่วย : ล้านบาท

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

❖ รายงานผลการดำเนินงานโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายรัฐบาล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2559 รวมทั้งสิ้น 7 โครงการฯ เก็บรักษาในคลังสินค้า 281 หลัง ใน 22 จังหวัด ปริมาณ 26,329,616 กระสอบ นำหนักสุทธิ 2,700,785.038 ตัน นำหนักเนื้อข้าวรวมกระสอบ 2,672,141.294 ตัน ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2559 มีการจำหน่ายข้าวสารให้แก่ผู้ซื้อตามสัญญาซื้อขายข้าวสาร จึงทำให้ปริมาณข้าวสารลดลง จำนวน 794,379 กระสอบหรือประมาณ 79,437.90 ตัน

❖ อ.ต.ก. ได้เช่าพื้นที่บริเวณย่านพหลโยธินจากการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ประมาณ 39 ไร่เศษ โดยสัญญาเช่าจะสิ้นสุดลงในปี 2560 และเพื่อให้การเช่าพื้นที่มีความต่อเนื่อง สามารถพัฒนาในระยะยาวได้ อ.ต.ก. จึงได้ขอต่ออายุสัญญาเช่าที่ดินกับรฟท. ซึ่ง รฟท. ได้แจ้งผลการพิจารณาการขอต่ออายุสัญญาเช่าที่ดินย่านพหลโยธินของอ.ต.ก. โดยให้อ.ต.ก. ต่ออายุสัญญาเช่าที่กำหนดระยะเวลา 10 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) พื้นที่สำนักงาน อาคารโครงการหลวง พื้นที่ 16,774.88 ตารางเมตร คิดค่าเช่าปีแรก 25.95 ลบ. และมีอัตราปรับเพิ่ม 5% ทุกปี
- 2) พื้นที่เพื่อหาประโยชน์จำนวน 46,659.64 ตารางเมตร คิดค่าเช่าปีแรก 96.24 ลบ. และมีการปรับเพิ่ม 5% ทุกปี ทั้งนี้ อัตราค่าเช่ามีการปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 128 จากเดิม 53 ลบ./ปี ปรับเป็น 122 ลบ./ปี

❖ การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจรูปแบบใหม่ของ อ.ต.ก. ในปี 2559 – 2563 โดยใช้แนวคิดของการจัดทำแม่แบบโมเดลธุรกิจ (The Business Model Canvas) จำนวน 6 รูปแบบ ประกอบด้วย

- 1) การจัดตั้งหน่วยธุรกิจของ อ.ต.ก.
 - 2) การพัฒนาพื้นที่ของ อ.ต.ก.
 - 3) ตลาดกลางสินค้าเกษตรเสมือนจริง
 - 4) ตลาดกลางกล้วยไม้
 - 5) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
 - 6) ศูนย์กลางการจัดจำหน่ายปัจจัยการผลิต
- ทั้งนี้ ในปี 2559 -2560 อ.ต.ก. มีแผนที่จะดำเนินการจัดตั้งบริษัทลูกและตลาดเสมือนจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2558	2559	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	1,757.61	2,885.79	1,813.14	(62.83)%
สินทรัพย์รวม	118,241.70	95,565.49	77,452.42	(18.95)%
หนี้สินรวม	118,086.46	95,503.78	77,502.62	(18.85)%
ทุนรวม	155.24	61.70	(50.19)	(181.35)%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	(118.26)	(211.79)	(323.69)	(52.84)%
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	837.27	679.30	627.81	(7.58)%
รายได้รวม	2,945.41	2,420.93	1,942.73	(19.75)%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	2,859.65	2,414.29	1,995.99	(17.33)%
ค่าใช้จ่ายรวม	2,887.22	2,454.59	2,021.48	(17.64)%
กำไรจากการดำเนินงาน	(2,022.38)	(1,734.99)	(1,368.18)	21.14%
ดอกเบี้ยจ่าย	87	83	29	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0	0	0	
EBITDA	(2,003.22)	(1,710.13)	(1,342.69)	21.49%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(29.11)	(116.45)	(107.75)	7.47%
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	266.32	231.05	224.33	(2.91)%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	0.04	0	0	
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	19.16	24.86	25.49	2.53%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	0	0	0	
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	0	0	0	0.00%
งบลงทุน (เป้าหมาย)	140.00	32.18	3.00	(90.68)%
งบลงทุนเบิกจ่าย	79.00	32.18	2.98	(90.75)%
อัตราการเบิกจ่าย (%)	56.43%	100.00%	99.17%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	(0.02)%	(0.12)%	(0.14)%	
ROE	(18.75)%	(188.73)%	214.66%	
D/E (เท่า)	76067.03%	154787.33%	(154406.14)%	
Net Profit Margin	(0.99)%	(4.81)%	(5.55)%	

ที่มา : งบการเงินประจำปี 2557 และปี 2558 (ส่ง.รับรองแล้ว) และ งบการเงินประจำปี 2559 เป็นงบการเงินเบื้องต้น

สาขาเกษตร

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 30 ก.ย. 59)

นโยบายรัฐ

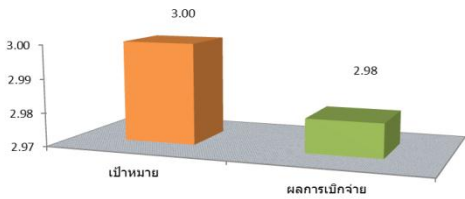
การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558 รับทราบผลการรายงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดงานตลาดนัดกล้วยไม้คุณภาพและการพัฒนาตลาดกล้วยไม้ ณ ริมคลองผดุงกรุงเกษม ข้างท่าเนียบรัฐบาลตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยในระยะต่อไปได้มีแนวทางการพัฒนาตลาดกล้วยไม้โดยจะมีการจัดตลาดนัดกล้วยไม้ถาวร ณ ตลาดองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร การจัดตั้งอาคารตลาดกล้วยไม้ของ อ.ต.ก. การพัฒนาคุณภาพกล้วยไม้เพื่อการส่งออกและการส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์กล้วยไม้ไทย นั้น อ.ต.ก. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ดำเนินการจัดตลาดกล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ สืบต่อเนื่องจากงานตลาดนัดกล้วยไม้คุณภาพข้างท่าเนียบรัฐบาลในรูปแบบตลาดนัดกึ่งถาวร เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดกล้วยไม้คุณภาพให้แก่เกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ โดยกำหนดจัดงานในสัปดาห์แรกของเดือนกรกฎาคม 4 วัน (พฤหัสบดี – อาทิตย์) ณ บริเวณด้านหน้าอาคารกล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ (ลานโพธิ์) ตลาด อ.ต.ก. ย้ายพลโยธิน ได้แก่ วันที่ 2 – 5 เมษายน 2558 7 – 10 พฤษภาคม 2558 และ 4 – 7 มิถุนายน 2558

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

ผลการเบิกจ่ายงบลงทุน

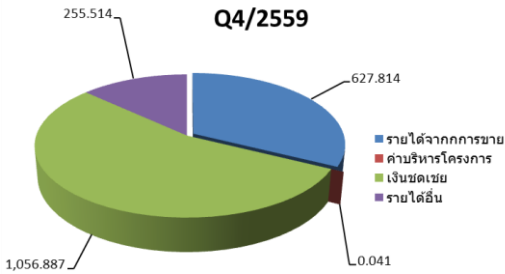
หน่วย : ล้านบาท

สัดส่วนของรายได้

หน่วย : ล้านบาท

Q4/2559

การประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินครึ่งปีบัญชี 2559

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง
ทางการเงิน		
1. กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	6	1.0000
ไม่เชิงทางการเงิน		
1. การดำเนินงานเชิงพาณิชย์ (ระดับ)	3	1.0000
2. การศึกษาการจัดตั้งรูปแบบธุรกิจใหม่ (Business Model) (ระดับ)	3	1.0000
3. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภค		
- การดำเนินงานตามแผนปรับปรุงความพึงพอใจ (ระดับ)	3	2.0000
- ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภคที่ใช้ตลาดกลาง (ระดับ)	3	1.0000
- ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภคที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดตลาดสินค้าเกษตรระดับพื้นที่ (ระดับ)	3	1.0000
หมายเหตุ		

* อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลถึงกำหนดคะแนนเบื้องต้นที่ 1.0000 โดยจะทำการประเมินผลจริงอีกครั้งหนึ่ง

ผู้จัดทำ: นายเจนณรงค์ ภาวะเกษ
สำนัก/กอง : กองพัฒนาวิสาหกิจ 3
ผู้อำนวยการสำนัก/กอง : นางสาวสุธาวรรณ ศักดิ์โกศล
โทรศัพท์ : 0-2298-5880-7 ต่อ 2109
วันที่จัดทำ : 30 พฤศจิกายน 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **กำไรสุทธิ**
ใน Q4 ปี 2559 อ.ต.ก. มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 107.75 ล้านบาท ขาดทุนลดลงประมาณ 8.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.47 จากปีก่อน โดยการดำเนินโครงการเชิงสังคม (นโยบายรัฐ) มีกำไรสุทธิ 0.576 ล้านบาท ส่วนโครงการเชิงพาณิชย์มีผลขาดทุน 108.325 ล้านบาท
- **รายได้รวม**
ใน Q4 ปี 2559 อ.ต.ก. มีรายได้รวม 1,942.73 ล้านบาท ลดลง 478.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.75 จากปีก่อน ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เกิดจากการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐ โดยมีรายได้เชิงสังคมจำนวน 1,098.94 ล้านบาท เป็นรายได้ที่เกิดจากเงินชดเชยค่าใช้จ่ายที่ อ.ต.ก. ได้รับความรัฐบาลเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายจากการดำเนินโครงการรัฐบาล สำหรับรายได้จากการดำเนินโครงการเชิงพาณิชย์ของ อ.ต.ก. ใน Q4 ปี 2559 มีจำนวน 843.79 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากการขายและหรือการให้บริการ
- **ค่าใช้จ่ายรวม**
ใน Q4 ปี 2559 อ.ต.ก. มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 2,021.48 ล้านบาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานเชิงสังคม 1,071.83 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ 949.65 ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายรวมของ อ.ต.ก. ลดลงจากปีก่อนจำนวน 433.11 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.64 ซึ่งเป็นผลมาจาก อ.ต.ก. มีกิจกรรมการดำเนินงานที่ลดลง
- **สินทรัพย์รวม**
ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 อ.ต.ก. มีสินทรัพย์รวม 77,452.42 ล้านบาท ลดลง 18,113.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.95 จากปีก่อน รวมทั้งมีสินค้าคงเหลือจำนวน 203.98 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วจำนวน 33.01 ล้านบาท เป็นผลมาจากการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการของรัฐบาลที่ลดลง
- **หนี้สินและทุนรวม**
ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 อ.ต.ก. มีหนี้สินรวม 77,502.62 ล้านบาท ลดลง 18,001.16 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.85 จากปีก่อน ในส่วนของทุนรวมของ อ.ต.ก. ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 มีจำนวน -50.19 ล้านบาท ลดลง 111.89 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 181.35 จากปีก่อน

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- อ.ต.ก. มีภารกิจดำเนินงานหลัก แบ่งออกได้เป็น ประเภทคือ
 - 1) การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการรับจำนำข้าวเปลือก
 - 2) การดำเนินงานเชิงธุรกิจ ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมหลายประเภท เช่น การจัดการตลาดกลาง อ.ต.ก.
 - เนื่องจาก อ.ต.ก. ต้องดำเนินงานทั้งด้านนโยบายและงานเชิงธุรกิจ ซึ่งการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลนั้น มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลให้ อ.ต.ก. มีปัญหาด้านการดำเนินงาน กล่าวคือ
 - 1) ในกรณีที่ อ.ต.ก. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานด้านนโยบาย ทำให้มีปัญหาด้านการจัดการบุคลากรที่มีอยู่จำกัด และทำให้การดำเนินงานเชิงธุรกิจบางส่วนต้องหยุดชะงักและขาดความต่อเนื่อง
 - 2) การที่รายได้หลักของ อ.ต.ก. นั้นมาจากการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ ในช่วงที่นโยบายไม่ต่อเนื่อง หรือมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานนั้น จะทำให้ผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของ อ.ต.ก. อย่างมีนัยสำคัญ
- #### ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาวิสาหกิจ
- อ.ต.ก. ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งรูปแบบธุรกิจใหม่ (Business Model) ให้เหมาะสมกับการกิจของ อ.ต.ก. โดยปรับบทบาทในการดำเนินงานเชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำกำไร รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้ในการหาพันธมิตรทางธุรกิจเพื่อเพิ่มช่องทางในการหารายได้
 - อ.ต.ก. ควรวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารอัตรากำลัง รวมทั้งจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างเต็มรูปแบบเพื่อรองรับการขาดบุคลากรในระดับบริหารจากการเกษียณอายุงาน